Փոստը ԸԱՐԱԹ օրերը կը հրատարակուի : – Տարեկան բաժանորդագրութիւն է երկու ան կէս արծաթ Մէճիտ կանխիկ վճարելի՝ մէկ մայրաքաղաքին ու մէկ գառատաց համար : – Վեց ան երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընկրուածուի : – Հատը 40 փարայ է, ան կը գտնուի մասնաւորապէս Պահնի Գարուն Ջրաբաժան ան գրասենեակ Պօղոս ան Բակոբ աղայից խանութները : – Ծանուցման տողը 3 ղուրուշ է մէկ անգամի համար : Առնի աճման կըլլայ առնի անգամներուն համար :

ՀԱՍՑԷ

Ս.ու Տիօրէց-Տէր Հ. Ս. Ալատճանեան

Կ. Պ Ո Լ Ի Ս

Պալըգ–բազար Նաֆիյէ խան վերի յարկ Թ իւ 16

ԸԱՐԱԹ

درعليه‌ده بالق پازارنده نافعه خاننده اوست قاعده

١٦ نومرولى اوطه‌ده يونچ غزته‌سى صاحب امتيازى

همپارسوم آلاجاجيان

ADRESSE

H. S. ALADJADJIAN

Directeur du journal Arménien

POUNTCH

16 Nafié-Han, Balouk-Pazar 16

CONSTANTINOPLE

Թիւ 2336 — ԵՍ Ս. Բ Ս. Թ — 1892 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 12

ԹՄԲԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՋԻ

Աբեղութիւն եւ զարդասիրութիւն . – Պարտաւորութիւն կղերին : – Նախորդ թերթով առաջարկեցինք դիւղերէն ուսուցչաց ոչ միայն տանին երկրագործական դրամատան վերահսկութեան պայմաններն ուսուցանել երկրագործաց, և մերկել զանոնք վերահսկութեան անտանելի ու խեղդիչ լուծէն : Այս անգամ ալ բանանայ Հարց կառնէարկեմք որ՝ թէև միշտ բայց առաւել ազնական աւարայ առթիւ աղդու և համիկներ խրատներով իւրեանց խոստովանորդիներն դգուշացնեն արբեցութեան ու զարդասկութեան նիւթական ու բարոյական բազմատան աղէտներէն : Առաջի առանց նկարագրելն արբեցութեան մեծամեծ չարիքն ու արբեցողին դառնագառն վիճակն . առաջի սիկնայց ու օրիորդաց պարղեն զարդասիրութեան անտեղիտալի հետեւանքն եղող չբաւորութեան ու չուառութեան քառնելի տեսարանն , և պարզութեան վնասութիւնն , վնասութիւնն ու գեղեցկութիւնը : Քահանայ Հարք պարտին յիշեցնել մեր խղճալի սեռին թէ՝ վերջին ժամանակներս նշանաւոր աղգայ եղական սեռի բարձր՝ պերճ ու վարձամ գառնն մէջ ո՛րչափ վայել ու խնամ կը տարուի պարզասիրութիւնն ընդհանրացնելուս համար : Քահանայ Հարք պարտ է զգայունել մեր արւական սեռի թէ քանի՛ նուաղկալի է երկրնեռները գինեառանց խառար ու խնամ անկիւններդ ժամերով նամիլ , զարիր ու թանձրաւոր օձիներով ատականել հոգին ու մարմինն , և թշուառացնել իւրեանց անձն ու ընտանիքն :

Ս.յսպիսի գառնաղէտ ու գըժբաղդաբար բազում ուրիք ճարակեալ են մերայնոց մէջ . ուսոի գառառայ մէջ ալ Քահանայ Հարք պարտին մեծաւ խնամալ զգուշութեան յորդորներ ու խրատներ կարդալ և անուղղայ գոնուածներդ ապաշխարանայ ենթարկել և մինչև իսկ զրկել Հաղորդութենէ և յանդիման յանուանէ նշուաձել եկեղեցւոյ բեմէն : Երբեմն առաջարկեցինք որ երբ սիկնի կամ օրիորդ մը ոտնի օրեր պճնասլ պատճառել երեւի Եկեղեցւոյ մէջ , քահանայն վարձոյ առնը դարձնէ՝ պատուիրելով որ երթայ և պարզ հագուստներով վերադառնայ մնայ եկեղեցի : Մի և նոյն առաջարկութիւնը կը կրկնեմք այս անդամ , բոլորվին վստահ լինելով թէ չա՛տ օգտակար կը լինի այդ առաջարկութեան դարձադրութիւնը :

Քահանայ Հարք թո՛ղ ապահով լինին թէ այսպէս վարուելով՝ բնաւ չեն նուազեցուներ իւրեանց անձնական շահն ու հասոյթն , այլ առաւել կը շահին և կը վաստատուին իրրև անաչառ եկեղեցականք , իրրև ժողովրդեան օգտին ու բարեաց սիրող ու նախանձախնդիր : Ս.յսպիսի պարտաւորութիւններ ունի քահանայն իրրև հայր հոգեւոր : Քահանային պարտաւորութիւնը միայն հարտանեաց ու դատրանական հանդէսներն կատարել չէ :

Քարոզիչ հարք ևս, վարդապետ, եպիսկոպոս , արքեպիսկոպոս , ոտոց առաւել է եկեղեցւոյ բեմէն քարոզելու պաշտօնն ու իրաւունքը , պարտին օգնել քահանայական դասուն , այդ արբեցող բեմէն խօսելով մոլութեանց ու մեղսութեանց աղետից ու չարեաց վերայ : Յաւելով կը դիտեմք թէ մեր ժողովրդեան ատուար դասն , այր և կին , չա՛տ պէտք ունին բարոյական խրատուց ու յորդորանաց , և կղերին պարտաւորութիւնն է՝ ամէն առթիւ աղդու խրատներ ուղղել : Լրագրութիւնը բաւական չէ , ոչվհետև մանաւանդ մեր ժողովրդեան ամէն դասուց մէջ տարածուած չէ լրագրութիւն , և այդ դասերն չեն կրնար իմանալ թէ ամէն օր քանի՛ մոլութիւն չարաչար զոհ կը լինին արբեցութեան , քանի՛ ընտանիք ջարդ ասիրութեան ու սրճնասիրութեան պատճառաւ կը պրկուին անդորրութենէ ու խաղաղութենէ , և թշուառութեամբ կը չքանան : Ժողովրդեան այդ դասերն հանապազ մեծ պէտք ունին կղերին աղդու խրատուց ու խթանին :

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՋԻ

Եղեսիա . 15 Նոյ . 1892 : – Զիմակոյի Առաքեսահանգիստի հաւատ տպաձոյ : – Ներկայ ամսոյ 3 ին ուղեւորեցաւ ի Կ. Պոլիս՝ մեր աղդայիններէն Մինոճար էֆէնտի Ս. Յակոբեան՝ իւր հետ ունենալով մի քանի կտոր տեղական տպաձոյից (պաամա) ծրար մը , Զիքակոյի արուեստահանդէսը պրկուելու համար մասնաւոր խնամքով պատրաստուած : Յիշեալ տպաձոյներ տեղական տպուն կտաւի վերայ մեծաւ մասամբ արուեստի անպարագրելի դիմներով նկարուած են : Ծրարը կը պարունակէ 4 տեղանի տպաձոյներ ծաղկանկար , որք ճաշակի տէր անձանց տեղանքներն զարդարելէ զատ , յարմարութիւն ունին նաև կահաւորեալ սենեկայ յատակի վերնշադրձել : Երկու հատ մահճակալներու ծածկոյներ՝ որք նեղեսիոյ հարաւային արեւմտեան անկիւն դասուած և Հայր Աբրահամ կոչուած լճակի , իւր շրջակայ շէնքերու , աշտարակաձեւ և այլ տեղեաց տեսարանք կը ներկայացնեն : Ասանց մէկ՝ չորս անկիւնները ունի չորս հնութեանց պատկերներ , վերջին տարբերութիւնը ունի չորս անկիւնները եղեսիոյ չրջակայքէն դասուած : Երկու հատ՝ Պարթեւաց արձանի պատկերներ , դոր գաղղիական կառավարութիւնը Սմերնիայի հանրապետութեան նուիրեց 1884 ին , որք իրր մահճակալի ծածկոյներն ալ դործածուելու յարմարութիւն ունին : Մի վարադոյր եկեղեցւոյ , 24 պատկերներէ բաղկացեալ . – Սրբազան պատմութեան նշանաւոր եղելութիւններդ խորհրդաւոր չարքով մը կը ներկայացնեն , այսինքն տիեզերաց արարչագործութենէն սկսեալ , Մարդոյ առեղծագործութիւնը , մեղանչել և ի դրախտէ արտաքսիլն , Փրկչի ծնունդ , դործած հրաչքներն , ձերբակալութիւն , չարչարանք , խաչելութիւն , յարութիւն և մեռելոց , յայտնութեան խորհրդաւոր տեսիլներ և ի վերջոյ տեսարան Երուսաղէմի : Սոյն վարագոյր եկեղեցւոյ մէջ գործածուելու ամենայարմար է , վասնզի հասարակ կտաւներու և կամ նոյն իսկ մետաքսագործ վարագոյրներու , որք մի կողմէ սրբատաշ վայրի մը առալ պարզուած առնեն՝ միւս կողմէ երկրպագուաց պճնասիրութիւնն դրդռելու կը ծառայեն : Ինչպէս կը հասկցուի հանկերճ նկարագրութենէս , այսն տպաձոյներ մեծաւ մասամբ դրչով պատրաստուած լինելով՝ երկարժամանակեայ աշխատութեան մը արդիւնք են : Այս մեծ ունիմք թէ չնորհիւ մեր յառաջդիմասէր և աշխարհաչէն կայսերը , օսմանեան երկրի արհեստաւորք քաջալերութիւն դտնելով , պիտի աշխատին օր ըստ օրէ երեսից արհեստներ ծաղկեցունել , և յաչս ժողովրդեան ամէն դասակարդերու պատիւ դտնելով , օտարամուտ ճաշակի առալ պատուար մը պիտի կրնան կանդնել , որով օտարազգի քաղքներ պարապատուհանելու աւերիչ ընթացքէ առալքը պիտի առնուին :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պաղտատի պատրիարքական փոխանորդ Գերդ . Տ . Աբիստակէս Եպիսկոպոս Գերճակեան՝ որ, ինչպէս դրած եմք արդէն , Տիարպէքիր ալ պիտի երթայ ժողովոյ վերահսկողութեան և առաջնորդական ընտրութեան համար , – նախորդ ամսոյ 16 ին ի Խարբերդ ժամաներ , և անտի ուղեւորեր է ի Տիարպէքիր , սակայն անկարող լինելով ճանապարհորդել ձիւնապատ լեռներէ , ոտիպուներ է վերադառնալ ի Խարբերդ , և մէկ քանի օր ճանապարհայ բացման

Պատրիարքական փոխանորդ Գերդ . Տ . Գաբրիէլ Ծ . Վարդապետ Ճէլալեդինեան վաղը Հանդիսաւոր Պատարագ և Հոգեհանդստեան պաշտօն պիտի կատարէ Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ մէջ , Յակոբեան Մխիթարեան և Յովհաննէսեան ազնուաչուք էֆէնտիներու բարեյիշատակ ծնողաց համար :

— Տիրոջմէ Սրբազանք լրագրի սրտօճատէր Պ . Սրդար Յովհաննէսեան՝ պատուոյ դատ բայած է Տարսոն Հանդիսի սրտօճատէր Նազարեանց Պ. Տիդրանի դէմ : Նախորդ ամսոյ 30 ին , տեղւոյն դատարանին մէջ սկսեր է այս դատ. 100 ի չափ վկայք ներկայացեր են դատարանին , բայց դատարանը դեռ չէ վճռեր՝ ուրիշ վկայից ներկայութենն անհրաժեշտ համարելով : Լրագրի մը խմբագրապետն՝ որ ի վկայութիւն կոչուած է եղեր , թէպետ հիւանդութենան համար բժշկին տեղեկագիրն ղրկեր է ի դատարան , սակայն՝ ըստ պահանջման ամբաստանողին՝ 10 րուպլի տուգանուց դատապարտուեր է :

— Ի Պետրապաւրկ մեռեր վախճանեցաւ հայազգի տիկին մը . 85 տարեկան , Մարիամ Գալաչգօվա անուն , կտակաւ 10000 րուպլի (1200 օսմ. լիրայի չափ) թողուլ ի նպաստ Սանասարեան վարժարանի Կարնոյ :

— Թաղինեի Ֆիւնուն անուն դիտական Հանդէսն չարաթական , որոյ արտօնութենն առած է Տօքթոր Ձերբահեան էֆէնտի , ի մեռոյ պիտի հրատարակուի դրաւաճառ Գայսերլեան Գրիդոր էֆէնտիի ձեռամբ :

— Սելանիկի Հայոց նախարդայցելու Հալիւ Սեօլեօզդի Տ. Արսէն քահանայ Խաչեան՝ Ամեն . Ս. Պատարագը Հօր հրամանաւ , Պէյ-

քոյլ Ս. Նիկողայոս Եկեղեցւոյ մէջ քահանայական պաշտօն պիտի վարէ։

— Կիրճական ժողովին երեքշաբթի չկրցաւ առնան բանալ, ժողովական Հարց մնծ մասին բացակայութեան պատճառաւ։

— Գաղաբական ժողովին երէկ ըրաւ շաբաթական նիստ։ Ըստ առաջարկութեան Տ Նեռեսական խորհրդոյ՝ որոշեց հոգ արարձութիւն մը կազմել կրնայէ ազգային հատատութեանց ոգիւնաւոր ու անկաստ պահպանութեան համար, և Տ Նեռեսական խորհրդոյ յանձնել՝ այդ հոգ արարձութեան յատուկ կանոնագրութիւն մը լրբագրել։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ՝ ներքին գործոց նախարարութենէ դրուեցաւ առ կառավարութիւնն Կարնոյ՝ նայն նահանգէն արմակը չարատածել միւնչև նոր հանգէն։ Բայանի է թէ Կարնոյ նահանգի մէջ ներկայ տարւոյս երաշտութեան պատճառաւ նուազ եղած են արմըկները։

— Վերմանիոյ Սաքս-Մէյնինկէնի մեծ դուքս Պերնարտ իշխանը, որ անցեալ Մայիս ամսոյ մէջ մայրաքաղաքս եկաւ, — 24 հատ արծաթի չքադրամ ղրկեր է՝ իբր արտադրութեան ներքին գանուղ խիւրեվ պէյի և զօրոյ համար։

— Կայսերական հրամանաւ՝ մշտակայ Խմամ մը պիտի ղրկուի Ռումանիոյ Կալայ քաղաքի մզկիթին համար, ամենմեծագին նորին Վեհափառութեան անձնական դանձէն վճարուելով։

— Տէրսիմի նահանգի նախկին տոմարակալ Իպրահիմ էֆէնտիի համար՝ 2130 ղրչ հանդուսթաճակ պրոշուեցաւ։

— Օտար տէրութիւններէ պատուանշանաւ մեծարուած օսմանեան պաշտօնատարաց տուփերը կը պատրաստուի բարձրագոյն հրամանաւ, և որոշուած է՝ այսուհետեւ մեծարելոց անունն նշանակել այդ տուփերուն մէջ։

— Չինուորութեան սահմանեալ չրջանը լրացունելէ ետքը դարձեալ ինքնայօժար զինուորութեան մէջ ծառայող անձանց ցուցակը կը պատրաստուի, որովհետեւ Օգոստ. Սուլթանն հրամայած է՝ իւր անձնական դանձէն 1000ական ղրչ նուիրել այդպիսեաց։

— Օգոստ. Սուլթանի յատուկ շոգենաւը մը չինութիւնն սկզբուած է այբեռնի նաւատանի մէջ, 95 ոտք երկայնութիւն, 13 ոտք լայնութիւն, 450 ձիոյ զօրութիւն և 1 ժամու մէջ 14 մղոնի արագընթացութիւն պիտի ունենայ։

— Երեքշաբթի դիշերը մայրաքաղաքիս դերմանական դեսպանատան մէջ չքիչ կոչունք մը արուեցաւ։ Ներկայ էին Բարձր. մեծ Եպարքոսն, արտաքին գործոց նախարար Սայիտ ու խորհրդական Տատեան Յարութիւն փաշայք, և այլ բարձրատիճան պաշտօնատարք ու պալատականք, ինչպէս նաև հպատակութեանց դիւանի վերատեսուչ Օհան էֆէնտի Պալատտուխեան և դեսպանոյ ամանք։

— Մարսիլիոյ յոյն վաճառականներէն Պ. Էմիլեն Զաֆիրօպուլօ՝ այս տարի ալ, ըստ սովորութեան, 1000 լիրա դրկեր է՝ Պոլսոյ յոյն մարմարանոյ և բարեգործական հաստատութեանց ի նպաստ։

— Մերտասիոյ ամերիկեան հիւպատոս կարգուեցաւ Մ. Միլօ Ջօնեզ անուն անձն։

— Նիկոնադաս առեւտրի նախարդ անդամներէն Լիմին էֆէնտի, որ մօտերս մեռաւ անժամանակ, օրհասական վիճակին մէջ յայտարարեր է թէ 1000 լիրայէ աւելի գումար մը ազարիական դրամատան պաշտօնակալաց արուած է առանց մուրհակի։ Արդ Պէյլի Լալ Մարի վարչութիւնը ձեռնարկած է ի գինութիւն։

— Զօրեքշաբթի ժամը 3½ ին տաւններէն մայրաքաղաքիս մէջ գետնաշարժ պատահեցաւ, և Գարը դիպ և ի Բերա քանի մը քարուկիր տուներ ճեղքեցան, և ի Բերա տան մը մէջ վառարանը չպչելով՝ փիչ մնաց որ հրդեհէր տունը։ Նոյն օրը Զմիւռնիոյ և Հերակղեայ մէջ ալ գետնաշարժ պատահեր է։

— Կ. Պոլիս Լեթեմպէղ թաղի մէջ մահմետականի մը տունէ քանի մը օր յառաջ արձակուած Հաւկա անուն սպասուհի մը ամուսնոյն հետ դիշեր տան նոյն տունը մրատնելով, 30 կտոր չափ ոսկի ու արծաթի դանակ, պատառաքաղ և այլն գողցեր են, բայց դուրսը պահակ ղրկուած պատահելով՝ բռնուեր են։

— Էյտապ մէջ Իպրահիմ Պաշա անուն Ծեր մը մեռաւ 116 տարեկան։

— Ի Սամաթիա Բիւզանդի դիւնեատան մէջ ձկնորս Նիկողիոսոս և երկամազուծ Պարոն անուն անձինք կռուի բռնուելով՝ Նիկողիոսոս վիրաւորուեր, և մինչև ձկնաւաճառներն երկաթէ հաքը բնկերը մեռեր է։ 25 տարեկան է եղեր։ Սպանիչն ի Բերա բռնուեր է։

— Կ. Պոլիս Վէղիր Խանի դիւնեատան մէջ 3 Վանցի Հայերը կռուի բռնուելով Գարամանցի նպարավաճառի մը հետ, վանեցւոց մէկն՝ կտրծքէն, միւսն՝ ոտքէն, և երրորդն քթէն վիրաւորուեր են։ Նպարավաճառն փախեր է։ Ծիշեալ երեք վանեցւոց մէն՝ Մինաս, որ Եչեհիզուլէի հիւանդանոցին մէջ կը դարմանուէր, մեռեր է։

— Ի Բերա ձկնավաճառ Բանտէլի արբեալ վիճակի մէջ կինը դանակոծելու առեն, 12 տարեկան որդին՝ մայրն ազատելու դիտմամբ՝ հայր դանակով ծանրապէս վիրաւորեր է զՀայրն, և դնացեր պահուեր է մօրը ծանօթ տեղ մը։ Ոստիկանութիւնն հետամուտ է։

— Ադրիանուպոլսոյ մերձակայ Գարատաղ գիւղի մէջ երկաթուղւոյ ընկերութեան վարժարանի ուսուցչուհիներէն և Վերմանիոյ Պրանէպուրկ գիւղաքաղաքի բնակիչներէն Գարաթիչէ Թիչքի անուն աղջիկ մը՝ անցեալ Հինգշաբթի ըլլալով ինքզինքն ըսպաննել ուզեր է. բայց չէ մեռեր այլ վիրաւորուեր և հիւանդանոց վճսադրուեր է։ Երբ պատճառն հարցուցեր են, ըսեր է. — «Ի Վերմանիա դանուող խօսակցակը դրած է առ իս թէ՝ լսելով որ ես ասա անհամեստ յարաբերութեան մէջ կը դանուիմ, ինձ հետ ամուսնանալու դիտաւորութենէն հրաժարեր է։ Այս պատճառաւ որոշեցի անձնասպանութիւն։»

— Վանայ կատակոլութենէն առ. Ներքին գործոց նախարարութիւնն հեռագրեալ է թէ՝ Կիվառ գաւառակի բնիկներէն Գարա և Ջահօ անուն աւազակը և նոցա որդեանակը՝ Աղբակի գիւղերէն մէջ թափառելու առեն ձերբակալած են։

— Պիւնկապիի կայօտ տիկանները 63 հոգի՝ Մէրսինի, և 45 հոգի Ատանա հասնելով տիղողորմ վիճակի մէջ, յատնար տեղեր դրուեր են։

— Իսքիւտարի մէջ Ջաթմա անուն կին մը բռնուեր է՝ ամուսինն ի քուն եղած առեն կտրնով ըսպաննելուն համար։

— Գասովայի նահանգի մէջ ալ կին մը բռնուեր է, կասկած լինելով թէ հրայանով սպանած է ամուսինը։

— Գարատաղ գիւղի բնիկներէն Ալէքսի մահուան գատաստարանը հետազրեալ է թէ՝ կիվառ գատաստարանի բնիկներէն Գարա և Ջահօ անուն աւազակը և նոցա որդեանակը՝ Աղբակի գիւղերէն մէջ թափառելու առեն ձերբակալած են։

— Պիւնկապիի կայօտ տիկանները 63 հոգի՝ Մէրսինի, և 45 հոգի Ատանա հասնելով տիղողորմ վիճակի մէջ, յատնար տեղեր դրուեր են։

— Իսքիւտարի մէջ Ջաթմա անուն կին մը բռնուեր է՝ ամուսինն ի քուն եղած առեն կտրնով ըսպաննելուն համար։

— Գասովայի նահանգի մէջ ալ կին մը բռնուեր է, կասկած լինելով թէ հրայանով սպանած է ամուսինը։

— Գարատաղ գիւղի բնիկներէն Ալէքսի մահուան գատաստարանը հետազրեալ է թէ՝ կիվառ գատաստարանի բնիկներէն Գարա և Ջահօ անուն աւազակը և նոցա որդեանակը՝ Աղբակի գիւղերէն մէջ թափառելու առեն ձերբակալած են։

— Պրուսայի նահանգի Բիւրմատոը գիւղաքաղաքի կողմերն Բամպան անուն գիւղացի մը ըսպաններ է իւր մեծ եղբայրն՝ պատի վարձուց վերաբերեալ 45 ղրչ առնելիքին համար։

Պատուանշաց, Աստիճաց, Պատուոյ եւ Պարգեւ

Երկրորդ աստիճանի Շէֆաղաթի պատուանշան՝ կայսերական թիկնապահ և թնդանօթաձիգ ղօրոյ մարզիչ և ծովային Միրլիվա Հօֆիչ փաշայից ամուսին միկնայց։ — Իֆթիխար չքադրամ՝ Սիւնապետական Գրիմդոր էֆէնտիի, Ընթերցասիրաց Ֆէնոնկյէ անուն երկասիրութեանն տէրիւ։ — Ուրոյի երկրորդ աստիճան՝ Պասրայի նահանգի Մէջլիսուզրը Դաւիտ պէյի։ — Ատանայի նահանգի Շէյխ դատաւորի դայմադամ կարգուեցաւ Պայազըտի Գայմադամ Իզզէթ պէյ։ — Կարնոյ նահանգի Պայազըտ գատաւորի դայմադամ անուանեցաւ Ագրակի նախորդ գայմադամ Ահմետ Գաըմ պէյ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

= Ի Պելգիա, ամսոյս 11 ին (Ը. Լ.), արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ լինցայք արուեր, և Օսմանեան դեսպան Թեվֆիկ փաշա ալ ներկայ գտնուեր է։

= Վերմանիոյ կայսեր քոյր Մարկըրիթ իշխանուհւոյ հետ Հեսի մեծ դուքս Ֆրիտերիկ Շարլի

= Օսէասայի մէջ Մ. Մօկ սերգանուտրի տունը գողնալ մըտնելով, դինքը սպաններ և տունը կողոպտեր են։

= Ռուսիոյ ծովային գինուորութեան նախարարի վճռանողք Զիհաչէֆ ծովապետն՝ նաւային նոր չինուածներ քննելու առեն՝ թեթեւ վիրատուեր է, ապահովի մը դիպուածով դիսոյն վերյ եկնալով։

= Իտալիոյ վանաի Մէյնդրա քաղաքի մերձակայքն 5 և 4 տարեկան երկու աղջկան մարմինն եղերը խաղալու առեն, 3-4 դայլ յարձակելով նոցա վերայ՝ դիշատեր են։ Տղայոց հայրն՝ որ ոչխարները կարածէ եղեր, ամպարիզը վազեր է, բայց հէք որդեցոյց ոսկրներէն զատ բան չէ դտեր, և ապշած մնացեր է։

= Ի Գաղղիա, ի ծնէ կար տարտնութեամբ թոքախտաւոր դեռատի աղջոյ յատուկ հիւանդանոցի, որ ժամանակէ մը հետէ կառուցեալ է Օրմէսան գիւղաքաղաքի մէջ, ընդարձակ ձեռնարկեր են, փորձով հաստատելով անդ տարուած խնամոյ աղդեցութիւնն ու օգուտներն։ Երկրին բաղում նահանգաց մէջ հանդանակիչ մտնտնութիւնք կազմուեր են ի նպաստ այդ կարեւոր հաստատութեան, յորում սոսկալի ախտին ենթակայ տղայք պիտի փրկուին տարաժամ աղետից մահուանէ։

= Սիդղիոյ ալեզարդ թագուհին և Հնդկաստանի կայսրուհին Վիքթորիա՝ որ մօտ ժամանակներս սկսած էր ուսանիլ հնդկական լեզուն, բաւական յառաջադիմեր է. իւր մեկ ձեռագրէն, հնդկական (սանսկրիտ) տառերով, միւնանաւոր օրինակներ պիտի ցրուուն ի մօտոյ Հնդկաստանի լայնածաւալ երկրին մէջ, և ընդհանուր անչուշտ մեծաւ յօժարութեամբ պիտի տեսնեն զայն։

= Անդղիոյ թագուհին 40000 լիրա նուիրեց՝ Լիվերբուլի և Մանչեսթերի հանրօգտանաց համար։

= Միացեալ Նահանգաց մեծահարուստ անձերէն Մ. Փիլիպ Արմար ի Չիքակօ ընդարձակ կալուած մը նուիրեր է արուեստական վարժարանի մը կառուցման, և 7 միլիոն ֆրանք՝ վարժարանին մատակարարութեան համար։

= Ի Նիւ Եորք՝ քոլերայի պատճառաւ, Օգոստոսի 30 էն մինչև Սեպտեմբերի 6, քարանդինայի ենթարկեալ վէնդամ անուն շոգենաւու ուղեւորներէն Շնայորը անուն մարդ մը ամերիկեան կառավարութեան դէմ դատ բացեր է, և 20000 տոլար կը պահանջէ։ Տեսնենք թէ ի՞նչպէս պիտի վճռըուի այս տարօրինակ դատն։

= Ի Լոնտոն 400000 լիրա դրամագլխով ընկերութիւն մը կը կազմուի՝ Բարեյուսոյ գլխէն մինչև Եղիպտոս Ամերիկեի մէջէն հեռագրութիւն հաստատելու նպատակաւ։

= Ի Փարիզ անցեալ կիւրակէ 5000 մնակ ապուր բաշխուեր է չքաւորաց։

= Գաղղիոյ իշխանութիւնն՝ ձկան ներածութեան համար յառաջադոյն դրած արգելքն բարձեր է այժմ։

= Ի Լոնտոն ընկերութիւն մը կազմուեր է՝ Յերուսաղէմ, Պաղեստին, Ասիա և Ամերիկա չքնաղ

ջաղայելու նպատակաւ։ Գերմանացի և անգլիացի հետաքրքիր ու դիտուն անձինք, 1000 են ասկէ, ընտանեօք հանգերձ այս ընկերութեան մասնակցելու համաձայնութիւն յայտներ և ապճանապրելու են։ Ընկերութիւնն երկար գերմանական շոգենաւ սիւռի վարձէ և առաջիկայ Յունուար ամսոյ վերջերը պիտի մեկնի Լիվըրուլ։ Ներքադայութիւնն երկար ժամ պիտի տեւէ։ Ուղղակի չներսացողէմ պիտի երթան, և Պաղեստինի ուրիշ նշանաւոր քաղաքներն ու գիւղաքաղաքներն ալ չերքադայելէ ետքը յԱֆիա և ի վերջոյ Յունուան։ Ի Կ. Պոլիս ևս պիտի այցելեն հոգը։

= Ի Լիվըրուլ ձօն ձօիս առնուն գերմանացի մը անձնատան հոգը է՝ նկատելով որ կարելի չըպիտի լինի ամսականակ այն աղնուական օրիորդին հետ, որ կը սիրէ ինքն։ Դարձեալ ի Լիվըրուլ 42 տարեկան ամենատիպ օրիորդ մը ինքնատան հոգը է, տեսնելով որ անհնար պիտի լինի սիրուկ իւր սիրած երիտասարդին։

= Գերմանիոյ Վեսթֆալի քաղաքի մէջ նորակառոյց չէնք մը փլեր, և փլատակոյ ներքին մնացող 8 դործաւորոյ 3ը մեռեր ու 3ը վիրաւորուեր են։

= Անգլիոյ մէջ Լիբմա և ընկերդրամատունն՝ 250 հազար անգլիական լիրա, և ի Պերլին Լանաէր հոգը ընկերութիւնն՝ կէս միլիոն մարք պարտքով անձնակոյեր են։

= Աթէնքի մէջ չոգեշարժ ջաղացք մը և մէջը դանուած արմենիկն այրելով՝ 200 հազար Ֆրանքի չափ ինաս հոգը է։

= Վերջին օրերս Լնձորի վերոյ մեծ առուտուր կայ Լիվըրուլի և Լոնտոնի մէջ։ Միայեալ Նահանգներէ և Քանատայէ 400 հազար անտուկ Լնձոր փոխադրուեր է յիշեալ քաղաքներն։

= Ի Լոնտոն այս տարի ալ հիւպատոսաց Լնճոյքն տրուելոյ առ սովորութեան, և բաժակներ բարձրացան քամուելոյն աշխարհի վաճառականութեան յաջողութեան համար։

= Կըսուի թէ Գերմանիոյ ազգային ժողովը պիտի լուծուի, եթէ մերժուի կառավարութեան կողմանէ առաջարկեալ զինուորական նոր կարդադրութեան ծրադիրն։

= Ռուսիոյ կառավարութիւնն դունդ մ՚ալ աւելցուցեր է՝ ասոր-լիական ու գերմանական սահմանները համախմբելու ղօրոյ վերոյ։

= Մոսկուայի քաղաքապետութեան նախորդ նախադահ Պ. Ռ. Թրէթիյադոֆ՝ 2 միլիոն րուպլի արժէքով պատկերոյ հաւաքածոյն քաղաքին նուիրեր է՝ թանդարան մը հաստատելու պայմանաւ։ Եղբայրն ալ 540 հազար րուպլի արժէքով գանազան պատկերներ ընծայեր, և 125000 րուպլի ալ աուեր է՝ տոկոսովը թանդարանին վարչական ծախքն հոգալու համար։ Ասոնցմէ զատ՝ աուն, որուն մէջ թանդարանի վերածուի։

= Մեծ դատ կը նկռայ ի Կուլկա քահանայ Նիժնի-Նովկորոտ հեծելազօրոյ դնդին հրամանատար կարդելուած։

= Պելճիոյ թագաւորին ի Գանկ այցելութեան ղրկուն՝ որ հրատարակուելու այս օրերս, կը հերքուի իբրև անհիմն։

= Ըստ վերջին լրոյ՝ Տահոմէյի վերհապետն, թէև մայրաքաղաքին եղած է, բայց տակաւին չէ յաւտահատած, և իր հետ պանուող 20000 մարդոյ հետ դաղթասդոյ պիտի դրկուի առաջուրնած է։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Կ. Պոլիս 12 Դեկտեմբեր 1892

Օսմանեան Բանալիէ . . .	23-
Բուլկիի Երկաթուղի . Թրանդ	89-10
Թրամուէյ	Լ. Օ. 632-

Օսմանեան լիրան 100 դրուշէն

Մէհէմիկ	107-38
Մէճիտիէ	96-
Հինդնոց	101-
Վեցնոց	101-
Ռուպլի Թղթադրամ . .	9- 4
Թասփիկ	20-
Ռուսիոյ Րոպլ . . .	90-
Դաղղիական վրան . . .	88- 1
Անգլիական »	110-28
Դրամիկ	51-20

Դանագիր կոմս Ա. Իգնատիեֆ
Եզակի հաստատուն տոկոսաւոր
Ա. Յ. Ե. Ի Ա. Յ. Ի. Ֆ
Ֆրանկի հիման վրայ հիմնուած

×× Հկնորատց ղրագիրդ։ – Նէրսիսեան հիւանդանոցին Ծայրը դանուող Համիէրթիէնի մէջ շաբաթը մէկ անդամ կը հրատարակուի Թերթիկ մը։ Ինչպէս անդ դանուող բոլոր տանց, նոյնպէս և այդ լրադրոյ խմբագրատան տանիքը Ծածկուած են աղբերով, փոխանակ կղմինդրի։ Լրադիրն հետադիր և այլն չունի. տակաւին ընթերցողք, որք ձկնորսք են, իւրեանց պատասխ ձկներէն մէկ մասն անձամբ կը տանին լրադրոյ խմբագրատունը և փոխարէն Թերթի կըստանան։ Հկան փոխարինութեամբ բաժանորդք ալ կընդունուին։

×× Մարդոց կորուստ։ – Ամերիկա, շոգեկառոյ բաղմութեան պատճառաւ, օրը միջին հաշուով 27 հոգի կը մեռնին և 82 հոգի կը վիրաւորին։

×× Թանկագին զարդուց հաւտքածոյ։ – Աչքարէի վերոյ թանկագին զարդուց հաւաքածոյից կողմանէ՝ ամենէն հարուստը Ռուսիոյ կայսրուհին է. ապա Աւստրիոյ կայսրուհին, որոյ հաւաքածոյին 12 միլիոն ֆրանք դին դրուած է։ Ադամանդեայ ասեղ մը, ղոր Ֆրանսա ժողեֆ կայսրը նուիրած է վաղամեռիկ դահաժառանդ Ռոտոլֆ իշխանի Ծննդեան առթիւ, այժմ 750 հազար ֆրանք կարժէ։ Այս ասեղն ի սկզբան 180 հազար ֆրանք միայն կարժէր, բայց յետին հետէ ադամանդի որորդութիւնը նուազեցաւ Սէյլան և Մալապար կղզեաց մէջ, նոյն ադամանդի դինն ալ բարձրացաւ։

×× Կենդ մը դասդ միդի մը համար։ – Վերջերս Լոնտոնի մէջ բացուած է հետաքրքրական դատ մը, որոյ չարժառիթը հետևեալն է։ Քանի մը ամիս առաջ կին մը Լոնտոնի կենդանական պարտիզին առջևէն անցնելու ժամանակ, յաղնած լինելով՝ կը նայի անդրիչ մը և թաշկինակը կը հանէ դրպանը սրբելու համար. թաշկինակին հետ դրամապանակն ալ կելնէ, ղոր Ծունկին վրայ կը դնէ։ Ա.յս միջոցին, մին այն փղերէն՝ որոյ վրայ ազապ կը նստին ըստակի վախարէն, այն տեղէն կանցնի. սա երբ դրամապանակը տեսաւ կնոջ Ծունկին վերայ, քիթը երկնցուց, յանչնակեց ղայն և կլլեց։ Դրամապանակին մէջ կը դանուի եղեր կնոջ ամբողջ հարստութիւնը. – վեց անդլիական ոսկի։ Երեսակայեցէք խեղճին յաւն ու ղայրոյթն, կինն՝ լսկայն կը վազէ պարտիղին անօրինին քով, և կը խնդրէ որ փրսխեցուցիչ գեղ մը տրուի կենդանւոյն։ Խնդիրը կը կատարուի. բայց փղին որովայնէն միայն երկու ոսկի և դրամապանակին կտորները միայն դուրս կուգան։ Յարդ ո՛ւհէ վճիռ չէ տրուած, սակայն կը կարծուի որ վճիռն նպաստաւոր պիտի լինի խեղճ հնոջ։

×× Սևանկութիւն ի Սահմանիս։ – Սաքսոնիոյ մէջ անանկութիւնք հետզհետէ կը չատնան այնպէս որ, մինչ 1869-75 հարիւրաւորին 150 հոգի կը անանկանային, 1887ին718, և 1891 ին մինչև 1437 հոգի անանկացեր են։

Ե. Մ. Սզնաւորեան

××× Զուարձալիք

×× Նունկ նուչակաւոր բանաստեղծը չատ բարեբարոյ և զուարթամիտ մարդ էր՝ ընտանեկան դժբաղդութիւններ կրելէն յառաջ։ Երիտասարդութեան տաեն օր մը Թամիզ գետն ի վեր կելնէր նաւակով մը, հետը ալ մի քանի տիկնոյք, զորս ըզբօսցնելու համար արինդ կածէր։ Ի նմին պահու այլ նաւակ մը՝ որոյ մէջ քանի մը սպասք կը գտնուէին, իրեն նաւակին չատ մօտենալուն համար ձայնը դադրեցուց. սպասքն մէկը հարցուց թէ ինչո՞ւ արինդը կը պահէ։ « Կամքս այնպէս ուղեց, ըսաւ Նունկ։ Սպասքն սիրտը նեղնալով այս խիստ և կոշտ պատասխանին վերայ, դինքը գետը նետել սպառնայ, եթէ մէկէն նուադարանը ձեռքը չառնու։ Նունկ քովի տիկնոջ սարսափն հանդարտեցնելու համար հարիներեց այս թըզնամանքին և զուարթ եղանակներ երդելով չարունակեց ճանքան։ Եունկ իրիկուան դէմ այս խրոխտ պաշտօնակալը ճանբուն վերայ տեսնելով՝ քովը գնաց և տմենայն հանդարտութեամբ ըսաւ նմա։ « Եթէ ես քո անդամ պահանջանացդ դիջայ, պատճառը սա՛ է որ հետի տիկիններս չվախցուենեմ. բայց դքեզ համոզելու համար թէ խիմիս պէս պարղ հագստի մը տակ ալ քաջ սիրտ մը կրնայ գտնուիլ, կը խնդրեմ որ վաղ առաւտու այս ինչ վայրը գաս ու մենամարտիմք։ Մեր վէճը թուրով միայն կարելի է բառնալ։ Հետևեալ առաւօտ երկուքն ալ որոշուած տեղը գտնուեցան. բայց երբ պաշտօնակալը թուրը քաշել որ ինքզինքը պահպանէ, Եունկ վերարկուին տակէն տաբըճանակ մը հանեց ու բերանը դէպ ի թշնամին դարձուց։ – Այդ ի՞նչ է պատաց պաշտօնակալը, վատօրէն պիս սպիտ սպանանե՞ս։ » – Երբէ՛ք, ըսաւ Եունկ, բայց թէ որ հիմա թուրը վար դնելով դիմացս վայրկեան մը չպարես, այն տաեն զքեզ սպիտ սպանանեմ։ » Պաշտօնակալը տեսնելով որ անհնար է ազատիլն, ըսածն ըրաւ։ Ապա ըսաւ խոստաստէն. « Երէկ, դու ինձ բռնի սրինդ ածել տուիր. ահա այսօր ես ալ քեզ բռնի պարել տուի. այժմ առնելիք տալիք չմնաց։ Սրդ ինչ հատուցման որ պահանջես, հրաժարակեցաւ

ՊԱՏՎԱՎՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ
ՀԱՅ ՀԱՐՍՆԻՔՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ
ՀԱՅ ՀԱՐՍՆԻՔՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ
ՀԱՅ ՀԱՐՍՆԻՔՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՊԱՏՎԱՎՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ
ՀԱՅ ՀԱՐՍՆԻՔՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ
ՀԱՅ ՀԱՐՍՆԻՔՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ
ՀԱՅ ՀԱՐՍՆԻՔՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ